

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. szeptember 12.)

a Bison Bial SA számára Lengyelország által tervezett C 54/2006 (ex N 276/2006) számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2007) 4145. számú dokumentummal történt)

(Csak a lengyel nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/145/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felszólították az érdekelteket, hogy az említett rendelkezéseknek megfelelően nyújtsák be észrevételeiket ⁽¹⁾,

mivel:

1. ELJÁRÁS

- (1) Lengyelország 2006. május 4-én bejelentette a Bison-Bial SA (a továbbiakban: „BB”) vállalat számára tervezett szerkezetátalakítási támogatást.
- (2) 2006. június 13-án kelt levelében a Bizottság felszólította Lengyelországot, hogy nyújtson be bizonyos hiányzó információkat. Ezen információkat Lengyelország a 2006. július 13-án kelt levelében juttatta el. A Bizottság 2006. augusztus 29-i levelében kiegészítő információkat kért, amelyeket Lengyelország a 2006. szeptember 18-án, október 20-án és november 3-án kelt levelében küldött el.
- (3) 2006. december 20-án kelt levelében a Bizottság tájékoztatta Lengyelországot határozatáról, mely szerint megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást az intézkedések tekintetében. A Bizottságnak a 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás megindítására vonatkozó határozatát közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾. A Bizottság felkérte az érintett feleket, hogy az intézkedésre vonatkozóan tegyék meg észrevételeiket.
- (4) 2007. január 23-án kelt levelében Lengyelország megtette észrevételeit. Harmadik fél részéről észrevételek benyújtására nem került sor.

- (5) Március 28-án találkozóra került sor a lengyel hatóságok és a BB részvételével. Ezután a Bizottság 2007. április 17-én kelt levelében felszólította Lengyelországot, hogy nyújtson be bizonyos kiegészítő információkat. A lengyel hatóságok a 2007. május 15-én kelt levélben válaszoltak.

2. A TÁMOGATÁSI ESZKÖZÖK RÉSZLETES LEÍRÁSA

2.1. A vállalat

- (6) A BB egy szerszámgépekhez használatos befogó eszközöket, többek között eszterga tokmányokat, tüskéket, befogókat, hüvelyeket, köszörűszerelvényeket és szerszámbefogókat gyártó nagyvállalat. A cég 1948-ban jött létre állami vállalkozásként. 1997-ben az állam értékesítette a BB vállalat részvényeinek 53 %-át a Metalexport sp. z o.o. magántársaság számára, mely cég 2004-ben nevet változtatott, új neve Mex-Holding sp. z o.o. 2006 végén a BB részvényeinek 18 %-át az állam birtokolta, míg a többi részvényes magánbefektető volt. A 2000–2006 közötti időszakban a BB alkalmazottainak száma 1 680 főről 950 főre csökkent.
- (7) 2004-ben a társaság lengyel szerszámgépszerelvénypiacon szerzett részesedése 17 % volt, ami a BB gyártási tevékenységének csupán 20 %-át tette ki, mivel a cég főleg exportra gyárt (2004-ben a gyártás 30 %-a az Egyesült Államokba, 15 %-a Olaszországba, 7 %-a Kelet-Európába – beleértve Oroszországot is –, 5 %-a Nagy-Britanniába irányult). A cég exportált termékeinek többségét a Mex-Holding cégcsoporthoz tartozó társaságokon keresztül forgalmazza, ezek pl. a Toolmex Corporation (Egyesült Államok), a Mexpol GmbH (Németország), a Toolmex Polmach (Egyesült Királyság), illetve az Italmex SA (Olaszország).
- (8) A BB becsült európai piaci részesedése 1,3 %. Földrajzi szempontból a BB termékeinek piaca kiterjed legalább Európára, de potenciálisan világméretű is. Európai és világ szinten a BB által is gyártott esztergaszerszámok gyártási ágazatára egyaránt a túlzott gyártáskapacitás a jellemző.
- (9) A vállalat az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint regionális támogatásra jogosult régióban található.

⁽¹⁾ HL C 23., 2007.2.1., 20. o.

⁽²⁾ Lásd 1. lábjegyzet.

2.2. A vállalat nehézségei

- (10) A cég nehézségei 2001-ben kezdődtek, mikor a cég 24 millió PLN értékű veszteséget könyvelt el. A pénzügyi nehézségek fő okai között Lengyelország a következőket említi:

— A lengyel zloty árfolyamnövekedése az amerikai dollárral szemben (az értékesítés 30 %-a az Egyesült Államokba irányul);

— Az egész cégcsoport nehéz pénzügyi helyzetben van, és az anyacég nem törleszti a 16 millió PLN értékű kölcsönt;

— A csökkenő mértékű külföldi értékesítés az Egyesült Államokban és Nyugat-Európában 2001 szeptembere utáni kialakult stagnálás miatt.

- (11) Ezek a körülmények a piacon rendelkezésre álló drága hitelekkel együtt komoly nehézségeket váltottak ki a pénzügyi likviditásban. A pénzügyi nehézségek a kötelezettségek teljesítésének elmaradásához vezettek. 2002-ben négy bank követelni kezdte a hitelek azonnali törlesztését. A BB képtelen volt a folyó kötelezettségeknek eleget tenni, beleértve a bérek kifizetését, ami a gyártóüzem négy hónapos leállítását is okozta. Ennek eredményeképp az értékesítés a felére esett vissza (91 millió PLN értékről 2001-ben 48 millió PLN értékre 2002-ben), és a cég az évet nettó 74,8 millió PLN veszteséggel zárta.

- (12) A BB nehézségeivel egyidejűleg az anyacég, a Mex-Holding Sp. z o.o. vállalat is egyre súlyosabb helyzetbe került. 2002-ben a vállalatcsoport 75,8 millió PLN veszteséget könyvelt el. Azóta a helyzet javult, de a vállalatcsoport veszteséges és saját tőkéje negatív.

- (13) 2003-ban a társaság 8,5 millió PLN-re csökkentette veszteségét, és 2004-ben 5,1 millió PLN értékű nyereséget termelt. A lengyel hatóságok szerint ez a BB cégnél megkezdett szerkezetátalakítás eredményének tudható be. Az első szerkezetátalakítási intézkedések bevezetésével nőtt az értékesítés, csökkentették a költségeket, az adósság egy része törlésre került. Ennek eredményeképp a társaság 2005-ben és 2006-ban 20 millió PLN és 12,5 millió PLN értékű nyereséget ért el.

- (14) Az elért nyereség ellenére a BB változatlanul nehézségekkel küzd. A 2001 óta kumulálódó, az operatív tevékenységből származó veszteség jelentős adósság keletkezéséhez vezetett. 2004-ben az eszközök értékét 57 millió PLN értékre becsülték, az adósság pedig elérte a 115,7 millió PLN összeget. Másképpen fogalmazva, a saját tőke negatív. 2006 végére a saját tőke változatlanul negatív és eléri a – 26 millió PLN összeget. A Bizottságnak benyújtott elemzés szerint a társaság támogatás nélkül rövidesen csődbe kerül, mivel nem lesz képes törleszteni számos azonnal esedékes kötelezettségét.

Szerkezetátalakítás

- (15) A BB kidolgozta a 2003–2009-re szóló szerkezetátalakítási tervét. A terv főleg a pénzügyi szerkezetátalakításra, az eszközök és a foglalkoztatás szerkezetátalakítására vonatkozik. A 2003-ban elkezdett pénzügyi szerkezetátalakítás a magánhitelezőkkel kötött megállapodások szerinti régi követelések kifizetését, a magánjellegű és állami követelések egy részének törlesztését és az állami adósságok fennmaradó részének hitelből származó eszközökből való törlesztését öleli fel, ahol a hitelt az állami Iparfejlesztési Ügynökség (a továbbiakban: ARP) nyújtotta.

- (16) A társaság 2004-ben a bankokkal és saját dolgozóival szembeni adóssága törlesztésével kapcsolatos megállapodásokat írt alá, valamint bíróság előtt egyezséget kötött egyéb magánhitelezőivel.

- (17) A műveleti szerkezetátalakítás 2001-ben kezdődött el. A társaság csökkentette a foglalkoztatottak számát: a 2000. évi 1 680 főről 2001-ben 1 144 főre és 2005-ben 925 főre. A szerkezetátalakítási időszak végére a tervezett létszám 800 fő. Ilyen módon a szerkezetátalakítási időszak végére a foglalkoztatás szintje 2000-hez képest 52 %-kal és 2001-hez képest 30 %-kal csökken.

- (18) Ami az eszközök szerkezetátalakítását illeti, a BB a nélkülözhető eszközök értékesítését, a társaság telephelyének megváltoztatását és a jelenleg tulajdonában lévő ingatlanok értékesítését tervezi. A bemutatott kiértékelés szerint az ingatlanok piaci értéke [...] ⁽³⁾ millió PLN. A lengyel hatóságok által előzetesen átadott információk szerint az ingatlanok értékesítésére 2009-ben kerül sor, de először az összes gépet és berendezést az új helyre kell átszállítani. Ezenkívül az értékesítendő ingatlanon jelzálog van. A Bizottság hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról szóló határozatának meghozatala után a lengyel hatóságok azt a tájékoztatást adták, hogy elképzelhető, hogy az ingatlanértékesítés 2010-re halasztódik.

⁽³⁾ Bizalmas információ.

- (19) A 2003–2005 években a BB 1,4 millió PLN értékű beruházást eszközölt, míg a 2006–2009 évekre tervezett beruházások értéke 14,2 millió PLN. Ezek elsősorban állománypótló beruházások, tehát nagyobb kapacitású és a környezetet jobban kímélő gépek és berendezések vásárlását foglalják magukba. Ezen felül a terv szerint a beruházások jelentős mértékű növekedésére – a jelenlegi szerény pénzkészletekre való tekintettel – csak 2009 után kerül sor. A beruházások zöme 2010-ben valósul meg, és a vállalat új helyre való költözéséhez kapcsolódik.
- (20) Eredetileg a lengyel hatóságok azt javasolták, hogy a foglalkoztatás csökkentését és a gyártási terület csökkentését a támogatás nem kívánatos kihatásának enyhítésére irányuló megfelelő mértékű intézkedésnek fogadják el. Ezzel egyidejűleg a lengyel hatóságok igazolták, hogy ezen csökkentések kihatását a nagyobb kapacitású berendezésekbe való tervezett beruházások kompenzálják, és végeredményben a BB jelenlegi gyártási kapacitása nem változik. A lengyel hatóságok megállapították, hogy önmagában a gyártási kapacitás jelenlegi szinten tartását (annak növelése helyett) már kompenzációs intézkedésnek kell tekinteni.
- (21) A bejelentett szerkezetátalakítási terv szerint a szerkezetátalakítás költségei a 2003–2009 években eléri a 138 millió PLN összeget, melyből a legfontosabb részt a pénzügyi szerkezetátalakítás teszi ki, melynek összege 122,6 millió PLN. A fennmaradó 15,6 millió PLN a beruházás költsége.
- (22) A terv szerint a pénzügyi szerkezetátalakítás a bankokkal szembeni 65,6 millió PLN tartozásnak az ezen hitelezőkkel aláírt egyezmény alapján való törlesztését, az egyéb magánjellegű adósságok törlesztését 17,5 millió PLN értékben, valamint a 39,5 millió PLN értékű állami adósság törlesztését jelenti. A tervezett állami támogatás teljes összegét az állami adósság rendezésére fordítják. A szerkezetátalakítás költségeinek egy része a társaság telephelyének megváltoztatását követően az eszközök értékesítéséből származó bevételből kerül finanszírozásra.
- (24) A 2002. augusztus 30-i törvény bevezette a lengyel jogrendszerben a nehéz helyzetben lévő vállalatok állami adósságának a kötelezettségeik törlesztével történő szerkezetátalakításának lehetőségét. Az érdekelt vállalatnak a szerkezetátalakítási tervet tartalmazó kérelmet kell benyújtania valamennyi olyan közigazgatási hatósághoz, melynek követelése az átütemezés tárgyát képezik (a továbbiakban: szerkezetátalakítási hatóság). A szerkezetátalakítási hatóság, miután megállapította, hogy a benyújtott szerkezetátalakítási terv javítható a vállalat pénzügyi helyzetén, szerkezetátalakítási feltételekről szóló határozatot hozott, amelyben részletezte a szerkezetátalakítással érintett követeléseket. Amennyiben a vállalat eleget tett az említett határozatban leírt feltételeknek, a szerkezetátalakítási hatóság a jogszabályok alapján köteles döntést hozni a szerkezetátalakítási feltételekről szóló határozatban szereplő követelések törlesztéről.
- (25) A következő, 2002. augusztus 30-i törvény központosította a rendszert, felhatalmazást adva az Iparfejlesztési Ügynökség elnökének a fentiekben említett szerkezetátalakítási feltételekről szóló határozattal egyenértékű, úgynevezett szerkezetátalakításról szóló döntés kiadására (a 10. cikk (1) bekezdésének 4. pontja, a 19. cikk összefüggésben). A szerkezetátalakításról szóló döntés tartalmazza a szerkezetátalakítási terv értékelését és a tervben előrelátott állami adósság leépítésével kapcsolatos döntést. Ezután az illetékes szerkezetátalakítási hatóságok a jogszabályok alapján kötelesek egyéni döntéseket hozni a szerkezetátalakításról szóló döntésben szereplő állami követelések törlesztését illetően.
- (26) Végezetül pedig a 2002. augusztus 30-i törvényt módosító 2003. november 14-i törvény az állami kötelezettségek átstrukturálását a teljes adósság legalább 25 %-a névleges értékű, a szerkezetátalakítással érintett eszközök harmadik személyre, vagyis a gazdasági szereplőre (olyan társaságra, ahol a részvények 100 %-ának a tulajdonosa az Iparfejlesztési Ügynökség vagy az Államkincstár) történő átruházásától tette függővé. Az eszközök gazdasági szereplő által történő értékesítéséből származó bevételek az állami követelések legalább egy részét hivatottak fedezni, míg a követelések fennmaradó része a szerkezetátalakítás után azonnal törlésre kerül.
- (27) A BB kérelmet nyújtott be állami adósságainak a 2002. augusztus 30-i és a 2002. október 30-i törvények alapján történő átstrukturálására. A tervezett támogatás teljes, névleges értéke 31,43 millió PLN ⁽⁴⁾ (8,2 millió EUR). Ez az intézkedés tartalmazza az állami adósságok törlesztére szánt preferenciális feltételekkel odaítélt hiteleket. Az állami támogatás körébe tartozó intézkedések részletes leírását az alábbi táblázat tartalmazza.

Támogatási intézkedések

- (23) A BB szerkezetátalakításának állami támogatása két jogszabályra épül: a vállalatok bizonyos állami adósságának átütemezéséről szóló, 2002. augusztus 30-i törvényre (a továbbiakban: a 2002. augusztus 30-i törvény) és a 2003. november 14-i törvénnyel (a továbbiakban: 2003. november 14-i törvény) módosított, a munkaerőpiac szempontjából kiemelkedően fontos vállalatok számára nyújtott közigazgatási támogatásról szóló, 2002. október 30-i törvényre (a továbbiakban: a 2002. október 30-i törvény).

⁽⁴⁾ A lengyel hatóságok javasolták, hogy az eszközön belüli támogatási elem kiszámítása érdekében a támogatás névértékét csökkentse az azon eszközök értékével, amelyeket a gazdasági szereplőre ruháznak át a tartozás elengedésének fejében. Ezen eszközök átruházása teljesen a cég átszervezésben való részvételének felel meg, és nem érinti a támogatási intézkedések értékét. Ezért ebben az esetben a támogatási elem megegyezik a támogatási összeg névértékével.

2 táblázat

Tervezett állami támogatás

(PLN)

Nr	A támogatást odaítélő szerv	A támogatás formája	A támogatás névleges összege
A 2002. augusztus 30-i törvény alapján nyújtott támogatás			
1.	TBI Białystok	Eltörlesztés	933 474,51
2.	TBI w Bielsko Podlaski	Eltörlesztés	113 884,66
3.	TBI Zambrów	Eltörlesztés	144 934,88
4.	Białystok polgármestere	Eltörlesztés	1 448 108,90
5.	Állami Rokkantsági Rehabilitációs Alap (PFRON)	Eltörlesztés	519 591,35
6.	Białystoki II. Adóhivatal	Eltörlesztés	217 590,00
A támogatások összege a 2002. október 30-i törvény alapján			3 377 584,30 (a 2005.12.31-re számított kamattal 6 171 774,74)
A 2002. augusztus 30-i törvény alapján nyújtott támogatás			
7.	TBI Białystok	Eltörlesztés	3 019 362,90
8.	Białystok polgármestere	Eltörlesztés	1 505 534,12
9.	Állami Rokkantsági Rehabilitációs Alap (PFRON)	Eltörlesztés	539 650,70
10.	Białystoki Adóhivatal	Eltörlesztés	71 516,60
11.	Białystoki Vajdasági Hivatal	Eltörlesztés	25 064,81
12.	Grajewo járás	Eltörlesztés	12 133,80
13.	Kolna járás	Eltörlesztés	17 224,60
14.	Kolna polgármestere	Eltörlesztés	248 648,09
15.	TBI Zambrów	Eltörlesztés	626 625,15
16.	TBI Białystok	Eltörlesztés	398 029,30
Az eltörlesztések összege a 2002. október 30-i törvény alapján			6 463 790,07 (a 2005.12.31-re számított kamattal 9 259 229,92)
17.	Iparfejlesztési Ügynökség	Kedvezményes hitel	16 000 000
Összesen			31 431 004,66

3. HATÁROZAT AZ EK-SZERZŐDÉS 88. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSE SZERINTI ELJÁRÁS ELINDÍTÁSÁRÓL

- (28) A Bizottság úgy határozott, hogy elindítja a hivatalos vizsgálati eljárást, mivel kétségek merültek fel a tekintetben, hogy a szerkezetátalakítási támogatás megfelel-e a közösségi jogszabályoknak.
- (29) Először is a Bizottságnak kétségei voltak azzal kapcsolatban, hogy a szerkezetátalakítási tervek a kedvezménye-

zett hosszú távú életképességének helyreállításához vezetnek-e. A Bizottság gyanítja, hogy a 2004-ben és 2005-ben elért nyereség egyszeri események (pl. követelésről való lemondás) hatása volt, és így nem értékelhető a társaságon belül a javulás jeleként. Ezen felül a terv a régi kötelezettségek rendezésére koncentrált és a tervezett beruházások nem elegendőek a versenyképes termelőszközök garantálására a szerkezetátalakítási időszak végére.

(30) Másfelől a Bizottságnak kétségei voltak a kompenzációs intézkedések alkalmazásának megalapozottságáról. A társaság tervezte a gyártóüzem területének csökkentését, de ez nem csökkentené a gyártókapacitást. A foglalkoztatás mértéke is komoly mértékben csökkentésre került, de úgy tűnik, hogy ez az életképesség szempontjából szükséges volt.

(31) Végezetül úgy tűnik, hogy a lengyel hatóságok által a vállalat saját hozzájárulásaként megnevezett eszközök az iránymutatások szerint is akként kerülnek elismerésre. Ezért nem volt világos, hogy a tényleges saját hozzájárulás mértéke elegendő-e, vagyis hogy a támogatást a szükséges minimumra korlátozták-e.

4. A LENGYEL HATÓSÁGOK ÉSZREVÉTELEI

(32) A Bizottságnak a BB számára nyújtandó támogatással kapcsolatos hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról szóló határozatának kiadását követően a lengyel hatóságok részletes információkat adtak a vállalat stratégiáját illetően.

(33) A lengyel hatóságok elmondták, hogy ami a társaság Białystokban lévő gyártási tevékenységét illeti, a gyártás két üzemben zajlik, melyek közül az egyik Białystok központjában található (a [...] utcai ingatlan). A BB ennek az ingatlannak az értékesítését és a gyártásnak a másik üzembe való áthelyezését tervezi, vagy egy harmadik ingatlan vételével az egész gyártás odaköltöztetését és a jelenleg tulajdonában lévő két ingatlan értékesítését. A benyújtott előrejelzések szerint a BB 2010-ben, az [...] utcai ingatlan értékesítése után [...] millió PLN értékű beruházást tervez. Amennyiben a társaság a jelenleg tulajdonában lévő két ingatlan értékesítése és az egész gyártás új helyre való költöztetése mellett dönt, a beruházás értéke még nagyobb lesz.

(34) A lengyel hatóságok igazolták, hogy a társaság fő korszerűsítési lépéseire 2010-ben kerül sor, a vállalat telephelyének áthelyezése után. 2010–2014 között a BB 43 millió PLN értékű beruházást tervez, amelyből [...] millió PLN értékű beruházásra 2010-ben kerül sor, amikor is a vállalat telephelye áthelyezésre kerül.

(35) A lengyel hatóságok rámutattak, hogy a 2010–2014-re tervezett beruházások célja a vállalat tervezés- és gyártás-irányítási rendszerének korszerűsítése, a standard szerzőbefeigók szerelésének automatizálása, a gyártott termékek minőségének javítása, a technológiai folyamatok, a termékek hő- és vegyi megmunkálási folyamatainak optimalizálása, valamint az ellenőrzési és mérési

módszerek fejlesztése. A lengyel hatóságok ezen felül igazolták, hogy a telephely áthelyezése és az azt követő beruházások részei a vállalat hosszú távú stratégiája végrehajtásának.

(36) Ami a verseny indokolatlan torzítása elkerülésének szükségességét illeti, a lengyel hatóságok és a társaság három – a társaság által végrehajtható – alternatív kompenzációs intézkedést ajánlott fel:

a) a BB gyártási kapacitásának korlátozása a gyártott termékek mennyiségének a BB jövőbeli tervezett gyártási kapacitásához képest 5 %-kal történő csökkentésével, vagy

b) a gyártási kapacitás csökkentése a BB tulajdonában lévő esztergapadok 5 %-nak eladásával, vagy

c) a BB gyártási kapacitásának korlátozása a BB [...]i gyártási részlege értékesítésével, mely részleg 2006-ban a BB forgalmának 13 %-át jelentette és 1,2 millió PLN nyereséget hozott.

(37) A harmadik intézkedés, tehát a társaság [...]i gyártási részlegének értékesítése révén a BB termékpalettája 46 %-kal, az eladott szerszámgépek száma 12 %-kal csökkenne. A [...]i gyártási részleget részben adósság terheli és az adósság szerkezetének átalakítását a bejelentett állami támogatással kívánják finanszírozni. Ezen felül a [...]i részleg jelzáloggal terhelt, illetve ez a BB kereskedelmi kötelezettségeinek biztosítékát képezi. Ezért a lengyel hatóságok szerint első lépésben a [...]i részleg adósságát kell rendezni és csak ezután, tehát legkorábban 2009-ben kerülhetne sor a részleg eladására. A BB kötelezettséget vállalt valamennyi szükséges lépés megtételére a 2009 végéig való értékesítés érdekében, amennyiben a Bizottság úgy dönt, hogy ez megfelelő kompenzációs intézkedés lehet.

(38) A szerkezetátalakítási folyamat finanszírozása tekintetében a lengyel hatóságok elmondták, hogy figyelembe véve az ingatlanáraknak az adott régióban utóbbi időben történt növekedését és az értékesítendő ingatlan fekvését (Białystok központjában), az eladásból származó várható bevétel [...] millió PLN. Ezen felül a [...]i gyártási részleg eladásából származó bevétel becsült értéke [...] millió PLN. Végezetül, a tervezett állami támogatás jogalapjának megfelelően a BB köteles az állami szervre (gazdasági szereplő) 2,795 PLN értékű eszközt átruházni az adósság törlése ellenében.

5. A TÁMOGATÁS ESZKÖZEINEK ÉRTÉKELÉSE

5.1. Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás

- (39) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (40) Az állami adósság, a felgyülemlett kamatokkal együtt, és az állami szervtől felvett hitel tervezett törlése állami készletek igénybevételeként jelenti. Ezen felül ez a megoldás a társaság számára előnyt jelent, és csökkenti az általa viselt költségeket. Ami különösen a másik intézkedést illeti, a BB nehézségekkel küzd, kötelezettségei lényeges mértékben meghaladják eszközeit, és ilyen jellegű pénzügyi támogatást piaci körülmények között nem tudna kapni. Ezért a hitel teljes összegét a támogatás részének kell tekinteni.
- (41) A hatóságoknak az adósságok törlésére vonatkozó ígéretét tartalmazó, a szerkezetátalakítással kapcsolatosan már meghozott határozata és a behajtás felfüggesztése támogatási formának számítanak. Ennek ellenére a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ebben az esetben az ilyen „halasztásokkal” kapcsolatos támogatási eszköz már figyelembevételre került a bejelentett támogatásban, azon kamatok összegében, amelyek a teljes időszak során felszámításra és hozzáadásra kerültek a későbbiekben törlendő kötelezettségek összegéhez.
- (42) A BB által gyártott fémszerszámok rögzítésére szolgáló befogók az EK piacán kerülnek értékesítésre. Ezenkívül a BB más közösségi gyártókkal versenyez a közös piacon kívüli piacokon. Ebből kifolyólag a BB állami támogatás révén történő megerősítése érintheti az EK-n belüli versenyt, ami azt jelenti, hogy a Közösségen belüli kereskedelemre való kihatás feltétele teljesül.
- (43) Ennek okán a fenti eszközök az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek.

5.2. Az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti eltérések

- (44) Az adott esetben az EK-Szerződés 87. cikkének (2) bekezdésében leírt mentesség nem alkalmazható. Az EK-Szerződés 87. cikkének (3) bekezdése szerinti mentesség esetén – a nehéz helyzetbe került vállalat hosszú távú életképességét célként kitűzve – kizárólag az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti mentesség alkalmazható, mely lehetővé teszi az állam részéről történő segítségnyújtást bizonyos gazdasági tevékenységek fejlődésének támogatása céljából, amennyiben az nem torzítja a kereskedelmi forgalom

körülményeit a közös érdekekkel ellentétes mértékben. Ebből kifolyólag a támogatás az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető, amennyiben teljesülnek a Közösségnek a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatásában ⁽⁵⁾ (a továbbiakban: iránymutatás) leírt feltételek.

5.3. A vállalat támogatásra való jogosultsága

- (45) Az iránymutatás szerint az a vállalat számít nehéz helyzetben levőnek, amely nem képes gazdaságilag helyreállni saját pénzügyi forrásaiból vagy részvényeseitől és hitelezőitől származó forrásokból, hitelfelvétel útján, illetve amelynek gazdasági tevékenysége az állami hatóságok részéről történő külső beavatkozás nélkül szinte teljes bizonyossággal megszűnne. Az iránymutatás felsorolja a vállalat nehéz helyzetére utaló tipikus jeleket is, ilyen pl. a növekvő eladósodás, a nulla nettó eszközérték. Az iránymutatás 13. pontja szerint egy nagyobb vállalatcsoporthoz tartozó, vagy az által átvett vállalat rendszerint nem jogosult megmentési célú vagy szerkezetátalakítási támogatásra, kivéve, ha a vállalat igazoltan saját működése és nem a csoporton belüli önkényes költségfelosztás eredményeként jutott bajba, és a nehézségek túl súlyosak ahhoz, hogy csoportszinten megoldhatóak legyenek.
- (46) A BB-t az iránymutatás alkalmazásában nehéz helyzetűnek kell tekinteni. Saját tőkéje negatív. A társaság az aláírt megállapodások szerint törleszti a magánhitelezőknek régi adósságait (az utolsó részletek kifizetése 2009-ben esedékes). Amennyiben a társaság nem rendezi állami adósságait (visszafizetés vagy eltörlés útján), azok azonnal esedékessé válnak. Az adósság behajtása lehetetlenné teszi a magánhitelezőknek járó részletek kifizetését, és a társasággal szemben valószínűleg csődeljárás indul. A BB nem tud piaci feltételekkel hitelt felvenni az állami adósságai törlesztésére, mivel pénzügyi helyzete igen gyenge, és a vállalat valamennyi eszköze már terhelt.
- (47) A nyereség megléte nem hat ki a támogatásra való jogosultság értékelésére, mivel saját tőkéje továbbra is negatív. Ezen felül meg kell jegyezni, hogy a nyereség oka kizárólag az volt, hogy a közigazgatási hatóságok az adósságok tervezett eltörlésére tekintettel felfüggesztették a behajtási eljárást.
- (48) A BB anyacége szintén anyagi nehézségekkel küzd, veszteséges, adóssága növekszik, ezért nem képes a BB nehézségeit megoldani. Az anyacég nehézségei röviddel 2000 után kezdődtek. Ebből a szempontból azt a tényt, hogy az anyacég nem fizette vissza a BB által nyújtott kölcsönt, ami a BB nehézségeinek egyik okává is vált, az anyacég tényleges anyagi nehézségei bizonyítékként kell elkönyvelni. Ez nem számítható a csoport egy része hasznát növelő módszernek vagy a BB nehézségei szándékos elmélyítésének.

⁽⁵⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

5.4. Az életképesség helyreállítása

- (49) A Bizottság az eljárás elindításáról szóló határozatában kifejezte kétségeit a szerkezetátalakítással kapcsolatban, és rámutatott arra, hogy a szerkezetátalakítás főleg a pénzügyi szerkezetátalakítást foglalja magában, és nem tartalmazza az ipari átszervezést. A hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról szóló határozat meghozatala után a lengyel hatóságok további információkkal szolgáltak, és eloszlatták a Bizottságnak az életképesség helyreállítási lehetőségeivel kapcsolatos kételyeit.
- (50) A BB pénzügyi beszámolóinak részletes elemzése alapján észrevehető a társaság működésének 2004–2005-ben való tényleges javulása, azzal, hogy az incidens jellegű események a javulásra csak korlátozott mértékben hatottak ki. Ezek az esetek, pl. az adósság elengedése, tovább javították a társaság eredményét, de a BB nyereségének fő forrása a működése volt.
- (51) A bemutatott termékszerkezet-átalakítási elemzés szerint a társaság egyre nagyobb mértékben összpontosít a nagyobb hozzáadott értékű termékek gyártására (2001-ben a BB 709 000 munkadarabot gyártott és forgalma 84,9 millió PLN volt, míg 2006-ban a BB 377 000 munkadarabot gyártott, és forgalma 93,8 millió PLN volt).
- (52) A 2003–2009-re tervezett beruházások értéke 14,75 millió PLN. Lényegében a társaság további jelentős beruházásokra vonatkozó programot tervez 2010-ben [...] millió PLN értékben, mely kapcsolódik az üzem telephelyének tervezett változásához. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy kizárólag a beruházási program második szakaszának teljesítésével valószínűsíthető meg a társaság életképességének hosszú távú visszaállítása.
- (53) Ebből kifolyólag, valamint annak alapján, hogy a beruházás finanszírozásához szükséges ingatlanértékesítés 2010-re halasztódik, a Bizottság azon a véleményen van, hogy a szerkezetátalakítás időszakát a 2010. év végéig meg kell hosszabbítani és a társaság által 2010-re tervezett beruházásokat a szerkezetátalakítási tevékenység részeként kell kezelni. Ennek eredményeként a beruházások mértéke a 2003–2010 időszakban [...] millió PLN (14,75 millió PLN + [...] millió PLN), ami lényeges mértékben felülmúlja a korábban tervezett 15,6 millió PLN összeget.
- (54) A Bizottság felhívja a figyelmet arra, hogy jelen pillanatban nem lehet kiszámítani a BB saját tőkéjének megtérülési mutatóját, mivel tőkéje változatlanul negatív. Ez a tőke kerül 2010-re fokozatosan helyreállításra. A 2011. évi adatok hosszú távú értékeknek számítanak. Az idei évben a tőke megtérülési mutatója 9 % (4 millió PLN nettó nyereség 44 millió PLN saját tőkéből). Ez nem

túl magas szint, de a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a BB olyan piacon tevékenykedik, amelyen nagy az ázsiai gyártók konkurenciája, a haszonkulcs nyomott, ezért ez a szint megalapozottnak tűnik.

- (55) A fenti összetevők alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a szerkezetátalakítási terv végrehajtása elvezet az életképesség helyreállításához, amennyiben a szerkezetátalakításnak része a 2010-re tervezett beruházások végrehajtása, és a szerkezetátalakítás időszaka 2010 végéig kerül meghosszabbításra.

5.5. A verseny indokolatlan torzulásának elkerülése

- (56) A Bizottság EK-Szerződés 88 cikkének (2) bekezdése alapján kiadott határozatát követően a lengyel hatóságok három alternatív kompenzációs intézkedést ajánlottak fel a BB általi végrehajtásra.
- (57) Az első intézkedés tekintetében, mely szerint a gyártott termékek mennyisége 5 %-kal csökkenne, a Bizottság azon az állásponton van, hogy a BB természetes módon halad a kisebb mennyiségű, de nagyobb hozzáadott értékű gyártás irányába. Ezért a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ez a megoldás ténylegesen nem hat ki a társaság működésére, és ebből kifolyólag nem biztosítja BB piaci jelenlétének csökkenését.
- (58) A második intézkedés a társaság gépei 5 %-ának értékesítését foglalja magában. Figyelembe véve azon tényt, hogy a BB komoly mértékű korszerűsítési program végrehajtását tervezi, melynek keretében új, nagyobb teljesítményű gépek kerülnek beszerzésre, a Bizottság ezt a megoldást nem tekinti tényleges kompenzációs eszköznek, mivel az eladott gépek gyártási kapacitását az új berendezések nagyobb gyártási kapacitása megfelelő módon kompenzálhatja.
- (59) A fentiek alapján a Bizottság azon az állásponton van, hogy ez a két megoldás nem biztosítja a támogatás által a versenyre gyakorolt kedvezőtlen hatások korlátozását.
- (60) A harmadik intézkedés szerint a társaság [...]i gyártási részlege eladásra kerül. Az értékesítéssel a BB termékpalettája 46 %-kal, forgalma 13 %-kal és a szerszámgépek száma 12 %-kal csökkenne. Ez a megoldás magában foglalja tehát a lengyel hatóságok által javasolt két korábbi megoldást, sőt túl is lép ezek mértékén. Ezen túlmenően [...]i gyártóüzem értékesítésekor a társaság potenciális versenytársai számára lehetőség nyílik a BB gyártási kapacitása szervezett részének megszerzésére, ami enyhítheti a támogatás negatív kihatásait. Végül a [...]i gyártási részleg jövedelmező, pl. 2006-ban 1,2 millió PLN nyereséget termelt, tehát értékesítése a szerkezetátalakítás szempontjából nem szükséges.

- (61) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a [...] -ben levő részleg értékesítése megfelelő és elegendő kompenzációs intézkedés.

5.6. A támogatás minimális mértékre való korlátozása

- (62) Az eljárás elindításáról szóló határozat 45. pontjában a Bizottság megkérdejezte, hogy az egyes kötelezettségek szerkezetátalakítási időszakban való törlesztése ⁽⁶⁾ beleszámítható-e a szerkezetátalakítás költségeibe. Ezek a kétségek nem kerültek eloszlásra. A Bizottság szerint a hitelfelvétel a társaság működési tevékenységének rendes finanszírozási eleme volt, és ennek törlesztése a társaság eszközeiből megoldható.
- (63) Ezzel szemben, a szerkezetátalakítás időszakának a 2010. év végéig való meghosszabbítása eredményeképpen az

idei évre tervezett beruházásoknak a szerkezetátalakítás időszakba való besorolásának céljából ezeket a beruházásokat a szerkezetátalakítás költségeinek kimutatásában figyelembe kell venni.

- (64) Az eljárás elindításáról szóló határozat 46. és 47. pontjában a Bizottság megkérdejezte, hogy a Lengyelország által jelzett egyes intézkedések az iránymutatás 43. és 44. pontjai szerint a kedvezményezett hozzájárulásának tekinthetők. Ezek a kétségek nem kerültek eloszlásra. Ebből kifolyólag az elemzés további részében ezek az eszközök kerülnek a kedvezményezett hozzájárulásaként feltüntetésre.

- (65) Összességében a szerkezetátalakítási költségek, a kedvezményezetti hozzájárulás és az állami támogatás a következőképpen alakul:

(ezer PLN)

	2003–2009	2010	2003–2010
Szerkezetátalakítási költségek			
Az állami adósság szerkezetének átalakítása	31 431		31 431
Beruházás	14 754	[...]	[...]
Összesen	46 185	[...]	[...]
Saját hozzájárulás			
Eszközök értékesítése (az [...] utcai ingatlan)		[...]	[...]
Eszközök átcsoportosítása	2 795		2 795
A [...] -i gyártási részleg értékesítése	[...]		[...]
Összesen	[...]	[...]	[...]
Állami támogatás	31 431		31 431
Saját hozzájárulás/szerkezetátalakítási költségek 50,4 %			

- (66) Ezek szerint a BB saját hozzájárulása a szerkezetátalakítás általános költségeinek 50,4 %-át teszi ki, tehát a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás 44 pontjának megfelelő mértékű.
- (67) Az iránymutatás 45 pontja szerint „A torzító hatás korlátozása érdekében a támogatás összegét vagy a támogatásnyújtás formáját úgy kell meghatározni, hogy a vállalkozás ne juthasson forrástöbbletkezhez”. A Bizottság megjegyzi, hogy a cég tevékenysége ismét jövedelmezővé vált. Életképessége azonban veszélyben van az azonnal

esedékes követelések összege miatt. Ebből a szempontból az a tény, hogy a támogatás fele hitel *formájában* kerül odaítélésre, segíti annak biztosítását, hogy a támogatás a szükséges minimumra korlátozódjék. Ugyanis a hitel a BB számára azonnali lehetőséget ad a felhalmozódott kötelezettségek törlesztésére. Ezzel egyidejűleg a BB-nek a jövőben ezt a hitelt törlesztenie kell. Erre a rendszeres nyereség révén nyílik lehetőség, amivel biztosítható, hogy a társaság nem jut *forrástöbbletkezhez* az iránymutatás értelmében.

- (68) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a támogatás mértékét a szükséges minimumra korlátozták.

⁽⁶⁾ Lásd az eljárás megindításáról szóló határozatban szereplő 1. táblázatot.

6. KÖVETKEZTETÉS

- (69) A Bizottság megállapítja, hogy a Bison Bial számára nyújtandó bejelentett támogatás a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősülhet az alkalmazandó feltételek teljesülése esetén.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bison Bial számára nyújtandó, 31,43 millió PLN összegű tervezett támogatás a közös piaccal összeegyeztethető, a 2. cikkben megállapított kötelezettségekre és feltételekre figyelemmel.

2. cikk

1. A szerkezetátalakítás időszakát 2010 végéig meghosszabbítják, és a szerkezetátalakítási tervet teljes egészében végrehajtják.

2. A [...] utcai ingatlan 2010 végéig értékesítésre kerül.

3. Legalább 41,61 millió PLN értékű beruházást kell eszközölni a szerkezetátalakítási időszak befejezéséig, tehát 2010 végéig.

4. A [...]i gyártási részleget 2009 végéig értékesítik egy, a BB-től független vevőnek. Az értékesítés előtti időszakban a lengyel hatóságoknak biztosítaniuk kell a [...]i gyártási részleg megfelelő gazdasági működését, el kell látniuk a részleget a normális fejlődéshez szükséges eszközökkel, és biztosítaniuk kell azt, hogy a kedvezményezett nem tesz lépéseket a részleg értékének szándékos csökkentése érdekében, és különösképpen nem helyezi át az immateriális javakat, a munkavállalókat, nem irányítja át az ügyfeleket és nem helyezi át az értékesítési kapacitást a Bison Bial egyéb üzemeibe.

3. cikk

Lengyelország félévenként beszámol a szerkezetátalakítási folyamat alakulásáról.

4. cikk

Ennek a határozatnak Lengyelország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2007. szeptember 12-én.

A Bizottság részéről
Neelie KROES
a Bizottság tagja